

INTERVJU: MIRELA HOLY - SABORSKA ZASTUPNICA I BIVŠA MINISTRICA ZAŠTITE OKOLIŠA

Represijom do čisteg okoliša

Odjel za održivi razvoj Istarske županije 2004. godine započeo je s izradom *Popisa i plana sanacije ilegalnih odlagališta na području Istarske županije*. Prema zadnjoj reviziji u lipnju 2010. godine utvrđeno je 266 ilegalnih odlagališta na području Istarske županije. Ukupna površina svih registriranih "divljih deponija" odgovara ukupnoj površini svih 7 službenih odlagališta u Istri! O ovom gorućem problemu razgovarali smo s bivšom ministricom zaštite okoliša i saborskom zastupnicom dr.sc. Mirelom Holy.

Popisom iz 2010. godine evidentirano je čak 266 ilegalnih odlagališta na području Istarske županije što je, prema procjeni, tek 40% ukupnog broja ilegalnih odlagališta. Kako gledate na problematiku ilegalnih odlagališta?

Inače je cjelokupna problematika otpada u Republici Hrvatskoj vrlo problematična zato što, ne samo ilegalni deponiji nego i oni deponiji koji su u zakonitom statusu nisu nažalost u jako velikom broju slučajeva uređeni na način kako to predviđaju standardi Europske Unije. Nažalost, bez obzira na svu borbu jedinica lokalne samouprave i županija pa i veliku količinu sredstava koja su i iz strane Fonda za zaštitu okoliša uloženi u ovu situaciju, ona se ne popravlja. Vi jedan ilegalni deponij sanirate, nastanu nažalost druga dva. Postavlja se pitanje na koji način u stvari suzbiti ovu pojavu. Ja mislim da je to moguće, nažalost vrlo represivnim mjerama, odnosno strogim i nemilosrdnim kažnjavanjem od strane tih počinitelja i mislim da u većini slučajeva i nije tako teško otkriti počinitelje jer neke pute ti počinitelji bacaju čak i račune na kojima se nalaze njihova imena ili ostavljaju olupine automobila temeljem kojih se također može otkriti o kojoj se osobi radi kao vlasniku. Dakle, određeni instrumenti stoje na raspolaganju, a naravno da treba dosta političke volje da se taj problem riješi. Naravno da smatram da se dio ovih problema može riješiti i s primarnom selekcijom otpada, ukoliko vi imate u svojoj neposrednoj blizini ili u samom kućanstvu mogućnost da primarno selektirate otpad i da ćete na temelju količine otpada koju ćete stvarati plaćati svoje račune, mogu dovesti također do pozitivnih iskoraka. I naravno da je presudna i edukacija javnosti.

Neka su mišljenja da bi upravo sistem „plati koliko proizvedeš“ mogao potaknuti nastajanje novih ilegalnih odlagališta. Što Vi mislite o tome?

Ukoliko u neposrednom susjedstvu postoji mogućnost odlaganja određene korisne vrste otpada, nisam sigurna da bi netko poduzimao dodatan napor, sjedao u auto, odlazio u šumu ili u prirodu da odbaci otpad. A osim toga danas postoje i mogućnosti da se elektronski otpad besplatno odvozi. Imate brojeve telefona koje možete nazvati, gdje vam ta firma dođe u vašu kuću, preuzme taj uređaj i zbrine ga na adekvatan način, ali mislim da ljudi još uvijek nisu dovoljno educirani o tim mogućnostima.

Ilegalna odlagališta nisu problem samo u Istarskoj županiji. Kakva je situacija u ostatku Hrvatske?

U cijeloj Hrvatskoj imamo problem ilegalnih deponija. Ja bih rekla da je problem posebno izražen u krškom području gdje ljudi doista svašta odlažu u škrape i krš koji je vrlo porozan, bogat s podzemnim izvorima vode što je naravno ugroza strateškog resursa, onog glavnog resursa.

Problematikom ilegalnih odlagališta otpada bavi se projekt „**DIVA – Sanacija divljih odlagališta i podizanje svijesti o njihovoj štetnosti**“ koji se provodi u sklopu Operativnog programa Europske unije IPA Slovenija - Hrvatska 2007. – 2013. Problem ilegalnog odlaganja otpada u prirodi zajednički je za područje Republike Slovenije i Republike Hrvatske, a nadležnost u rješavanju problema ilegalnog odlaganja otpada, zakonski je u obje države, u većem dijelu svedena na lokalnu i regionalnu razinu.

Upravo je iz tog razloga sastavljena struktura projektnih partnera koju čini Općina Kopar sa slovenske strane, te Gradovi Umag, Pula i Buzet s hrvatske strane koji su ovim projektom odlučili riješiti, ili u najmanju ruku započeti sustavno rješavanje problema ilegalnog odlaganja otpada!

U skopu projekta Znanstveno istraživački centar slovenske akademije znanosti i umjetnosti iz Ljubljane (ZRC SAZU) provodi znanstvena istraživanja i izrade Studije o utjecaju ilegalno odloženog otpada na širenje bolesti tj. na zdravlje ljudi.

Istarska županija je pak s druge strane, kao regionalna samouprava unutar administrativnog ustrojstva Republike Hrvatske, zadužena za planiranje i uspostavu Sustava gospodarenja otpadom na svom području.

Ovim projektom izvršiti će se revizija postojećih podataka u Popisu, čime će se utvrditi trenutno stanje (broj, vrste i količine odloženog otpada). U sklopu projekta izrađena je i webGIS aplikacija i baza podataka ilegalnih odlagališta otpada za područje cijele županije koja će javnosti biti dostupna krajem 2012. godine.

Ovim projektom Istarska županija planira osmisliti i provesti zajednički pristup javnosti na cijelom području županije, koristeći sve medijske forme i oblike komuniciranja s javnosti. Navedena će se kampanja usmjeriti na podizanje osviještenosti stanovništva o negativnim utjecajima divljih odlagališta na kvalitetu njihovog životnog prostora, pri čemu se osim na činjenicu vizualnog ugroza, javnost mora educirati o štetnom utjecaju divljih odlagališta na zdravstvenu ispravnost pitkih voda i mogućnost prijenosa raznih bolesti.

INFO O PROJEKTU:

projekt.diva-istra.eu

Media Point - agencija za tržišne komunikacije

Tartinijeva 13a, 52100 Pula

Tel. Fax. 052/224-151